

da jeg tror, at hvis Loven gaar igennem, vil den virke moralsk forbedrende ogsaa paa det Sindelag, der har givet sig Udslag i Købstæderne, tror jeg ikke, at det er paa-trængende nødvendigt her at tage nogen Bestemmelse derom. Derimod vil jeg henstille, om Købstædernes Landdistrikter kunde komme ind under Lovens Bestemmelser i det hele.

Jeg har altsaa yderligere præciseret mine Indvendinger mod Lovforslaget, saaledes som det foreligger affattet, og fremsat mine Ønsker om, i hvilken Retning Behandlingen skulde gaa. Jeg har ikke i Sinde i nogen Maade at overbevise den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen). Jeg spaa, at jeg i alt Fald i flere Dele af det faar Ret; thi mine Indvendinger ere saa uimodsigelig rigtige, at det ikke kan lykkes de Herrer, der holde paa Lovforslaget i dets nuværende Skikkelse, at modbevise det.

**D. Scavenius:** Naar jeg tager Ordet i denne Sag i Dag, saa haaber jeg ikke, at jeg skal trætte det ærede Ting med Gen-tagelser, da jeg ikke var til Stede under For-handlingen i Lørdags; men jeg har ønsket at udtale mig om dette Lovforslag, som endskønt jeg fuldt ud ser de mange Vanskeligheder, som det vil medføre, naar det skal føres ud i Livet, og skønt jeg som sagt fuldt ud anerkender Betydningen af de Vanskeligheder, som det navnlig har for Kommunerne, dog paa den anden Side har min Sympati med Hensyn til det Maal, som det tilsigter, og de Tanker, som det indeholder. Men jeg maa ærligt sige, at den Sympati har det ikke vundet af Hensyn til, at det skulde være en Lov, som saadan særlig var gunstig for Herregaardene eller de større Besiddere, saadan som jeg ser, det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) antydede. Det er som sagt noget ganske nyt for mig; men Herregub, kunde det være saa ganske særlig gunstigt for os ogsaa, saa kan jeg naturligvis intet have der imod; det er dog som sagt noget ganske nyt, som jeg ikke har lagt Mærke til i Lovforslaget. Jeg skulde dog næsten tro, at det kunde være lige saa ubehageligt for en hvilken som helst Ejendomslad den være stor, mellemstor eller mindre — at der en skøn Dag kunde komme et Sogneraad og forlange et Stykke Jord maaske midt inde i Ejendommen. Jeg kan ikke se det behagelige deri, hverken for den ene eller for den anden. Men paa den anden Side tilsigter Lovforslaget — som jeg bemærkede for — noget saa gabuligt, at det er natur-

ligt, at saavel den ene som den anden maa finde sig i Øre for Sagen. De Maal, som Lovforslaget navnlig sigter til, og som jeg anser for heldige, ere dels at bidrage til at fremme Havekulturen, at ægge Øyster hos Arbejderen til en intensiv Dyrkning af Smaalodder, og dels, hvad jeg ogsaa anser for en grumme nyttig Side ved Lovforslaget, at virke hen til, at der kan blive saa mange smaa selvstændige Jordbrug, som efter Omstændighederne muligt. Jeg tror nemlig, som der maaske allerede tidligere er blevet hentydet til under Forhandlingerne her, at det i høj Grad vil bidrage til at modvirke, at vilde og fantastiske Ødeer faa Indpas i vort Samfund. I og for sig tror jeg, at saaledes som Fordelingen af Jorden er hos os, er den ganske heldig. Jeg tror, at Forholdet mellem Antallet af store, mellemstore og mindre Besiddelser er i og for sig ganske gunstigt, og at man af den Grund tør haabe, at vi nogenlunde rolig kunne gaa de vanskelige Forhold imøde, som man sikkert alle Begne imødeser. Men det maa vistnok erkendes, at naar man f. Eks. i Frankrig paa Landet til enhver Tid har vist en vis Jejj og udholdende Modstand overfor de socialistiske Ødeer, som navnlig have fundet deres Talsmænd i de store Byer, og om hvilke vistnok de fleste, der ikke just høre til det socialistiske Parti, have den Overbevisning, at de ikke kunne realiseres, naar de have mødt den seje Modstand paa Landet, er det vistnok, fordi en forholdsvis saa stor Part af Jorden er i smaa Jordbrugeres Besiddelse, der ere bundne til Jorden ved deres eget Arbejde og ikke alene ved andres Arbejde. Men jeg tror som sagt dernæst, at Havekulturen har nogen virkelig Fremtid for sig her hjemme, og at det er rimeligt, at en Lov som denne vil kunne bringe nogen Fremgang i saa Henseende. Paa den anden Side maa man ikke lade ude af Betragtning, at man naturligvis ikke ved nogen Lov pludselig kan skabe Fremgang i den Slags Forhold. Det er noget, der maa udvikle sig efterhaanden, og i saa Henseende maa man jo være meget tilfreds med, at der for Øjeblikket er en virkelig Bevægelse til Stede, at der har dannet sig Selskaber, der virke for dette Formaal, og at der findes enkelte dygtige Personer, som indenfor disse Selskaber have taget Formaalet op. Men det kan ikke nægtes, at der er nogen Fare for, at hvis Bevægelsen gennem en Lov tager en stærkere Fart, end at der kan holdes Skridt dermed indefra, kunne Kommunerne komme til at eje en Del saadanne Smaalodder, som lige i Øjeblikket have fundet Eiebhavere paa Grund af den Efterspørgsel, Loven fremkalder, men